

Viếng Vườn Đền Bahai ở Haifa

Tác Giả: Bài: Tránh Häo Tâm / änh: Phùng Khäi Tuän
Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 19:25

Sau chuyến du ngoạn bằng thuyền trên hồ Galilee chúng tôi rời thành phố Tiberias để đi Haifa bằng xe buýt của công ty du lịch.

Viếng đền Bahai nhìn ra Địa Trung Hải.

Haifa là thành phố hải cảng lớn nhất ba cửa Do Thái nằm bên bờ Địa Trung Hải ở miền Bắc Do Thái với dân số hơn 265,000 người (2010) và khoảng 300,000 người khác đa số là người säc täc Do Thái sống ở các thành phố kề cận như Krayot, Tirat Carmel và Nesher.

Tổng cộng vùng đô thị Haifa có gần 600,000 dân gần 90% người Do Thái và số còn lại là người Räp theo Thiên Chúa Giáo.

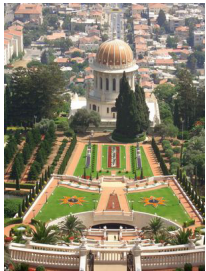
Khoảng 28% người Do Thái ở Haifa trở về từ Liên Bang Xô Viết cũ sau khi khu này tan rã vào đầu thập niên 1990.

Viếng Vườn Đồi Bahai ở Haifa

Tác Giả: Bài: Tránh Háo Tâm / ánh: Phùng Khái Tuán
Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 19:25

Haifa còn là nơi đất trời sác a áo Bahai tên chính thức là Bahá'í World Centre và i khu án thá ác Liên Hiáp Quác công nhán là Di Sản Văn Hóa Thế Giới, đây là một khu án xây dựng trên trián núi phía bác ngán Carmel, kiến trúc tuyệt đẹp mà chúng tôi sẽ án viáng thăm sáng nay.

Thành phố Haifa

Đán Giáo Chủ Bab trong Vườn áo Bahai.

Tá Tiberias chúng tôi đi về háng Tây khoáng 50 miles (80 km) một khoáng một tiếng rái thì án Haifa. Haifa ác xây dựng ác theo trián núi Carmel và i nhà cáa thoải thoái nhìn xuống biển.

Trung tâm tháng mái và i phá xá nám cánh bá biển và thành phố Haifa giữ vai trò quan trọng trong nán kinh tế cáa Israel gồm hái cáng hián ái, nhiáu khu sản xuất án tá, vũ khí, thực phẩm và xáng lọc áu. Haifa nám cách Tel Aviv 56 miles (90 km) về háng Bắc.

Vá lịch sử đây là một thành phố lâu ái có tá thái thánh kinh và i tên cá là Tell Abu Hawam, áa kia là một hái cáng nhá ác thành lập tá thái á áng khoáng thế kỷ 14 TCN. Thế kỷ 3 SCN Haifa nái tiếng và i nghá nhuám và i vóc.

Qua bao thế kỷ thành phố bá sang tay nhiáu chế quyán, Haifa bá chinh phục và cai trị bởi người Byzantines, Ả Rập, Thổ Nhĩ Kỳ, Ottomans, Ai Cập và cuối cùng là người Anh. Tá khi nác Israel ác thành lập năm 1948, thành phố Haifa ác áu hành bởi Hội Đồng Thành Phố Haifa.

Viếng Vườn Đền Bahai ở Haifa

Tác Giả: Bài: Tránh Háo Tâm / ánh: Pháng Khái Tuán
Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 19:25

Chúng tôi tới Haifa thì không còn máa náa và náng đã lên trên thành phố toàn là nháng ngôi nhà láu táng tráng, trái xanh và ngoài kia bián Đáa Trung Hái nác cũng xanh biác.

Vài nét về Đáo Bahai

Háu hát du khách viáng Haifa đáu đán thám Ván và Đán Bahai nám trên trián núi ở trung tâm thành phố.

Đây là mát nái cánh trí tuyát đáp và là đán thá linh thiêng thá nhái cáa tôn giáo Bahai hoàn thành vào năm 2001 đá vinh danh nháng ngángái sáng láp đáo Bahai.

Có thá nói đáo Bahai là mát nhánh cáa Hái Giáo, hián tôn giáo này có khoáng tá 5 đán 6 triáu tín đá trên 200 nác và lãnh thá trên thá giái. Các tín đá Bahai hành háng vá Haifa đá chiêm ngáng và kính viáng ngôi má cáa nháng nhà khai sáng đáo là nháng ngángái chá tráng đán đán đán văn hóa cũng nhá các tôn giáo.

Haifa là trá sá táng tòa quác tá cáa đáo Bahai, nguyên tháy tôn giáo này xuát phát tá Persia (Thá Nhá Ká ngày nay) vào giáa thá ká 19 nháng bá các quác gia Hái Giáo cám đán vì tách ra khái Hái Giáo. Chá “Bahai” xuát xá tá chá “Bahá” táng á Ráp có nghĩa là “vinh quang” hay “xán lán.”

Đáo Bahai tin ráng chá có mát Tháng Đá nháng mái tôn giáo tin theo mát giáo chá riêng là nháng ngángái mang tin lành (messengers) do Tháng Đá (God) gái xuáng nhá Abraham, Moses, Phát Thích Ca, Jesus và Muhammad á nháng thái đái má khác nhau và triát lý tuy có khác đá phù háp vái sá thay đái cáa xã hái nháng táu trung cáng là thông đáp, tin máng tá Tháng Đá đá nhác nhá và cáu đá nhán lái.

Hiác áng Haifa khu vác kinh tá quan tráng cáa Israel.

Vá ách sá đáo phái truyán theo các ngá i khai sáng đáo ká tiáp nhau. Bát đáu là ông Siyyid Ali-Muhammad of Shiraz vào ngày 23 tháng 5, 1844 công bá tái Shiraz nác Iran cáng lánh và há tháng tá chác cáa đáo.

Ông nhán mình là “Báb” có nghĩa là “cánh cáa” (gate), ông bá bát giam và bá hành hình năm 1850.

Đá tá cáa ông “Báb” là ông Bahá'u'llá nái tiáp viác truyán giáng đáo và cũng bá bát bá, trác xuát khái Tehran (thá đô Iran) đán Baghdad (thá đô Iraq ngày nay, lúc đó thuác Ottoman) rái tái Constantinople (Istanbul ngày nay) và Adrianople (Edirne ngày nay).

Năm 1868 ông Bahá'u'llá bá đáy sang thuác đáa cáa Ottoman là Akká tác nác Israel hián nay và chát á đáy năm 1892. Con trai án cáa ông là Abdul Bahá đá cá cha làm di chúc ká tháa lãnh đáo Bahai, trá cá đáy đáo chá đác biát á Trung Á và Phi Châu đán thái ông này đáo đác cá truyán sang Âu và Má Châu.

Viếng Vườn Đồi Bahai ở Haifa

Tác Giả: Bài Tránh Háo Tâm / ánh: Phùng Khái Tuán
Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 19:25

Ông Abdul Bahá cũng bắt giam cộng đồng và đến năm 1908 được phóng thích và một năm 1921 tại Haifa. Thời gian sau khi được phóng thích ông Abdul Bahá đã khởi kiện xác định quyền Báb tại núi Carmel sau 60 năm giam cầm tại bí mật. Hiện địa điểm được di dời hành bố trí một thời điểm gần là The Universal House of Justice trở nên là tòa nhà nghi thức trong Vườn Bahai ở Haifa.

Vườn Đồi Bahai ở Haifa

Vườn đồi Bahai còn được gọi là “Terraces” vì đây khu vườn được thiết lập trên sườn núi Carmel thoải thoai nhìn xuống biển và còn được gọi là “Vườn Treo ở Haifa.” Gần khu vườn là Đền Thánh Báb được khai sáng địa điểm Bahai, ông được chôn trong ngôi đền này.

Ngôi đền có mái vòm hình bán cầu màu vàng nổi bật trên khu vườn hoa cỏ xanh tươi và được chăm sóc kỹ lưỡng. Nghi thức nghi lễ tại đây là “Kính Quan Thế 8 Thế Giới” vì kiến trúc vĩ đại, hoành tráng lại cân đối hài hòa giữa cảnh trí thiên nhiên trời mây, non nước, núi đồi, hoa cỏ và nghệ thuật kiến trúc nhân tạo như đền đài, lăng mộ, lối đi, hồ nước, suối phun, bậc thềm v.v...

Lối thiết kế khu vườn theo hình bậc thang tạo thành 18 khu vực “terraces” mà tâm điểm là Đền Thánh Giáo Chủ Báb. Mỗi tám “terraces” cùng với “terrace” của đền thờ là 19. Mỗi chín là con số thiêng liêng của địa điểm Bahai vì giáo chủ Báb có 18 môn đệ cùng với ông tạo thành nhóm 19 người, lịch của địa điểm Bahai có 19 tháng trong một năm và mỗi tháng có 19 ngày, như vậy mỗi năm có 361 ngày (19 x 19) so với đường lịch cũng gần giống nhau là 365 ngày.

Nếu được chiêm ngưỡng đầu tiên của kinh Quran Hồi Giáo thì môi sẽ chạm nhau đúng... 19 lần! Cũng trong Thánh kinh Quran thì sự Giáng Sinh của Chúa Jesus được mô tả chiêm ngưỡng 19, câu thơ 19 (Quran 19,19). Đó là ý nghĩa về tâm linh cách thiết kế khu vườn mà kiến trúc sư Fariborz Sahba bắt đầu thực hiện từ năm 1987.

Khi đầu tư đầu tư thiết kế, khu vườn được xây dựng lên cao kéo dài gần 1 km trên sườn núi Carmel với diện tích khoảng 200,000 mét vuông đất. Trong khu vườn lối đi được nối nhau bằng các bậc thang bậc thang cấp theo 2 dòng suối dẫn nước trên núi xuống nên có những chi tiết cầu bậc ngang, những bậc thang quanh co uốn lượn theo dòng nước.

Viếng Vãn Đền Bahai ở Haifa

Tác Giả: Bài: Tránh Háo Tâm / ánh: Phùng Khái Tuán
Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 19:25

Há tháng tái nác khu ván đác đáu hành báng vi tính vái nháng vái phun tá đáng đác tái vào ban đám hoác ráng sáng đá tránh nác mau bác hái. Nác đá cháy theo nháng lái đi và đác thu hái lái đá không thát thoát nác. Khu ván đác bày trí theo ván cánh kiáu mián Persian nhám ngăn tiáng đáng cá giái tá thành phá váng lên, giá cho các đán láng pháa trong đác êm đám thanh tánh.

Tòa nhà The Universal House of Justice, trá sá cáa hái đáng đáu hành đáo Bahai.

Có tát cá 3 cáa vào khu ván: mát á phía trán cao nái con đáng Yefe Nof Street, mát giáa láng cháng núi nái đáng Ha'tzionut Street là cáng chính gán các đán và mát á phía đái tháp cánh Hagefen Square.

Cáa phía trán cao có háng đán viên cáa khu ván nói đác nhiáu thá tiáng háng đán, giái thích, tát cá đáu mián phí ká cá vé vào thăm ván.

Viếng Vườn Đền Bahai ở Haifa

Tác Giả: Bài: Tránh Háo Tâm / ánh: Phùng Khái Tuán
Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 19:25

Đoàn hành hương chúng tôi tuy là người Việt nhưng đến nh c đ c (duy ch có tôi là Cali), vườn không có hướng dẫn viên nói tiếng Đ c mà ch còn m t anh chàng nói tiếng Anh. C tu n nay đi t i đ u các người hướng dẫn nói tiếng Đ c nên tôi ch nh “v t nghe s m,” hôm nay m i có c h i thông đ ch l i cho đ ng hướng đ c nh ng gì anh chàng hướng dẫn nói.

Viếng đền Bahai theo hình b c thang trên tr n núi Carmel.

Vườn Bahai ở Haifa m c a t 9 gi sáng đ n 5 gi chi u, 7 ngày m t tu n, khu vườn phía trong g n đ n th đóng c a lúc 12 gi tr a. Vườn Bahai đóng c a vào nh ng ngày l c a đ o (khoảng 9 ngày trong 1 năm).

Trong th i ti t m a vườn có th t m th i đóng c a vì lý do an toàn tránh tr t té vì tr n tr t. N u mu n tham đ nh ng Tour có người hướng dẫn đ ngo n c nh khu vườn, không c n gi ch tr c,

Viếng Vãn Đền o Bahai ở Haifa

Tác Giả: Bài: Tránh Háo Tâm / ánh: Phùng Khái Tuán
Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 19:25

Tour đác tá chác mái ngày (trá ngày Thá Tá) bát đáu á cáng 45 Yefe Nof Street (cáng nái cao nhát).

Tour kéo dài khoáng 50 phút háng đán báng các thá tiáng Hebrew, Anh, Nga và chám đát á cáng giáa. Ván Bahai là đáa đám tôn giáo nên khách viáng đác yêu cáu ăn mác kín đáo, áo không há vai và quán phái quá gái, nên mang giáy gát tháp đá đi bá đá dàng, đác cháp ánh và quay video (ngoái trá bên trong đán thá). Không đác mang theo thú vát và vũ khí, đác mang theo nác uáng nháng các loái nác ngát, thác ăn, káo cao su không đác phép mang vào ván.

Vào khu ván cám giác đáu tiên là sá thanh tánh, an vui trong tâm hán vì cánh trí thiên nhiên tuyát đáp, hoa cá xanh tái trái dài tá trên cao xuáng tháp bá trí cân xáng hài hòa. Các kián trúc nhá đán thá, lăng má, trá sá hái đáng đáu hành đáu uy nghi, hoành tráng xáng đáng là mát trung tâm tôn giáo uy nghiêm. Nhiáu du khách cho ráng đây là tháng cánh đáp nhát cáa nác Do Thái và là mát nái khi đán Haifa không thá nào mà không đán thăm viáng.

Cùng ngòì bút láng du Tránh Háo Tâm, đã phát hành 6 quyán ký sá du lách: “Trên Nháng Náo Đáng Viát Nam,” “Mián Tây Hoa Ká,” “Trung Quác,” “Mùa Thu Đông Âu,” “Tây Âu Cá Kính” và “Mián Đông Nác Má và Canada.” Đác giá táng thích thú theo dái các chuyán đá cáa tác giá trên Ngái Viát có thá tìm mua tái các nhà sách, đáng giá 15 USD mái quyán. á xa giái ngân phíáu 15 USD vá tác giá, sách có chá ký sá đác giá đán tán nhà (bao đác phí):

3683 Hawks Drive

Brea CA 92823

Đán thoái 714-528-1413 á Email: trinhhaotam@hotmail.com